

Çocuklar için Yaratıcı Düşünme Bataryası?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar için Yaratıcı Düşünme Bataryası?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18958>

 zet

Çocuklar için Yaratıcılık Dönme Bataryası (ÇYDB), **Cemre Erten Tatlı** tarafından 2017 yılında tamamlanan doktora tezi kapsamında geliştirilmiş bir  lçme aracıdır. Bu bataryanın temel amacı, çocukların **yaratıcılık dönme** becerilerini kapsamlı bir şekilde saptamak ve değerlendirmektir. Geliştirme alışması, yaratıcılığın çok boyutlu doğasına dikkate alarak, farklı yaratıcılık dönme bileşenlerini ölçmeyi hedeflemiştir. Bu  lçek geliştirme çalışması, aynı zamanda okul psikolojik danışmanlarının yaratıcılık dönme becerilerine yönelik farklılık düzeylerini incelemeye yönelik daha geniş bir araştırmanın parçasıdır.

Batarya, psikoloji ve eğitim bilimleri alanındaki araştırmacılar ve uygulayıcılar için, erken yaş gruplarında yaratıcılığın teğhis edilmesi ve desteklenmesi açısından önemli bir kaynak sunmaktadır. Ölçek,  zellikle Türkiye bağlamında, çocukların bilişsel ve duyuşsal yaratıcılık özelliklerini değerlendirmede kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Yaratıcılık Dönme, Çocuk, Psikolojik Değerlendirme,  lçek Geliştirme, Yaratıcılık Bataryası, Ankara Üniversitesi, Okul Psikolojik Danışmanlığı.

Yazarlar

Cemre Erten Tatlı

Amaç

Çocuklar için Yaratıcılık Dönme Bataryası'nın temel amacı, çocukların yaratıcılık dönme becerilerini sistematik ve standartlaştırılmış bir biçimde ölçmektir. Bu batarya, geleneksel zeka testlerinin aksine, bireylerin farklı ve  zg n çözümler üretme yeteneğini, esnekliğini ve akıcılığını değerlendirmeye odaklanmaktadır.

Ölçek, yalnızca temel yaratıcılık düzeyini belirlemekle kalmaz, aynı zamanda bu becerilerin geliğimini izlemek ve bu becerilere yönelik eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmek için de bir araç sağlamayı amaçlar.  lenin geliştirilmesi, aynı zamanda okul ortamlarında çalışan **psikolojik danışmanların**ın yaratıcılık kavramına ve çocuklardaki yaratıcılık potansiyelinin belirlenmesine yönelik farklılık düzeylerini artırma hedefine hizmet etmiştir.

Yapı

Batarya, psikolojik bir yapı olarak **yaratıcılık dönmeyi**  lçmektedir. Yaratıcılık dönme, genellikle Guilford ve Torrance gibi teorisyenler tarafından tanımlanan dört ana bileşen etrafında

Şekillenir: Akıcılık (belirli bir süre içinde üretilen fikir sayısı), Esneklik (farklı kategori veya yaklaşımların sayısı), Özgünlük (fikirlerin nadirliği veya benzersizliği) ve Detaylandırma (fikirlerin zenginleştirilmesi ve geliştirilmesi).

ÇYDB'nin çok boyutlu bir batarya olarak tasarlanması, yaratıcılığın tek bir skor yerine, bu temel bileşenler üzerinden derinlemesine analiz edilmesine olanak tanımaktadır. Bu yaklaşım, araştırmacıların ve uygulayıcıların çocuğun yaratıcı potansiyelinin hangi alanlarda güçlü veya zayıf olduğunu anlamasına yardımcı olur.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmalarında, **psikometrik** geçerlik çalışmaları içermesine rağmen, bu akademik kayıttaki geçerlik bilgisine dair spesifik istatistiksel değerler ("") olarak belirtilmemiştir. Ancak bir **doktora tezi** kapsamında geliştirilen bir araç olduğu için, kapsam geçerliği ve yapı geçerliği çalışmalarıyla detaylı bir şekilde yürütüldüğü varsayılmaktadır.

Geçerlik analizleri, genellikle bataryanın ölçmeyi amaçladığı yaratıcı düşünce yapısının ne ölçüde temsil ettiğini gösterir. İlerleyen çalışmalarda ÇYDB'nin kriter geçerliği ve farklı yaş grupları üzerindeki geçerlik kanıtlarının sunulması beklenmektedir. İlgili tezin tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir.

Güvenirlilik

Kaynak verilerde güvenirlik bilgisi ("") olarak belirtilmemiştir. Ölçek geliştirme sürecinde iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenirlik analizlerinin yapıldığı tahmin edilmektedir. Bu analizler, bataryanın farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini göstermek için kritiktir.

Güvenirlik katsayıları, ölçeğin ölçüm hatasını minimize etme kapasitesini yansıtır. Bataryanın yüksek güvenirlik değerlerine sahip olması, özellikle eğitim ve psikolojik danışmanlık uygulamalarında elde edilen sonuçların kararlılığı ve güvenilirliğini destekleyecektir.

Faktör Analizi

Bataryanın geliştirilme amaçlarında, yaratıcı düşünmenin çok boyutlu yapısını desteklemek amacıyla faktör analizlerinin (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı Faktör Analizi) kullanıldığı varsayılmaktadır. Bu analizler, batarya maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını ve teorik yaratıcı düşünme modelini ne ölçüde doğruladığını ortaya koyar.

Faktör yapısının belirlenmesi, bataryanın puanlanması ve yorumlanması için hayati öneme sahiptir. Yaratıcı düşünmenin Akıcılık, Esneklik ve Özgünlük gibi geleneksel bileşenlerinin

bataryada ayrı faktörler olarak temsil edilip edilmediği, tezin metodoloji bölümünde detaylıca açıklanmıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Performans ve Öz Raporlama bileşenlerini içerebilen batarya)

Format: Batarya (Çoklu test ve alt ölçeklerden oluşur)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Yaş Grubu: Araştırmanın odaklandığı spesifik yaş grubuna (genellikle ilköğretim çağı) yönelik olarak geliştirilmiştir.

Popülasyon Detayları: Batarya, Türkiye'deki eğitim ortamlarında bulunan çocukların yaratıcı düşünme becerilerini ölçmek üzere standardize edilmiştir. Detaylı örneklem bilgisi tezin tam metninde yer almaktadır.

Test Metodolojisi: Uygulama, bireysel veya grup halinde yapılabilir. Batarya, muhtemelen sözel ve psikomotorik görevlerini içeren alt testlerden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yaratıcı Değerlendirmesi, Çocuk Psikolojisi, Akademik Ölçek, Psikolojik Test Bataryası, Eğitim Bilimleri, Cemre Erten Tatlı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: ertencemre@gmail.com

Yazın Adresi: Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Tez dönemi itibarıyla).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Batarya, Cemre Erten Tatlı'nın 2017 yılında tamamladığı doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için sorumlu yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi önerilir. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için yazarın izni gereklidir. Ölçeğin geliştirme yılı ve ilk kullanım yılı **2017**'dir.

Kaynaklar

Erten-Tatlı, C. (2017). *Çocuklarda yaratıcı düşünme becerilerinin saptanması ve okul psikolojik danışmanların farkındalıklarının incelenmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin tam metnine Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Bataryanın orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: cocuklar-icin-yaratici-dusunme-bataryasi-toad.pdf

Çocuklar için Yaratıcı Düşünme Bataryası Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Çocuklar için Yaratıcı Düşünme Bataryasının maddeleri, bu akademik girişin kaynak metninde açıkça sunulmamıştır. Maddeler, Cemre Erten Tatlı tarafından hazırlanan doktora tezinin ekler bölümünde veya yukarıda bağlantısı verilen PDF dosyasında (cocuklar-icin-yaratici-dusunme-bataryasi-toad.pdf) bulunmaktadır. İlgili maddeler için tezin orijinal kaynağına başvurulması gerekmektedir.